

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΡΑΤΙΚΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΝΙΑΙΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2016-2017

Μάθημα: Τουρκικά **Επίπεδο:** Ε6 **Διάρκεια:** 2.30` **Ημερομηνία:** 29 Μαΐου 2017

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΤΑ(7) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΓΡΑΦΟΥΝ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΝΑ ΣΗΜΕΙΩΣΕΤΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΩΤΗΣΗΣ

BİRİNCİ BÖLÜM: YAZMA

35 puan

Lütfen aşağıdaki konulardan birini seçerek aşağı yukarı 220 – 250 kelimelik bir kompozisyon yazınız:

- 1. Son zamanlarda Kıbrıs'taki yabancı öğrenciler ve çalışanların sayısı artıyor. Onlarla ilişkilerimizin durumu nasıl? İnsanların çoğunluğu yabancılarla nasıl karşılaşır? Sizce yerliler yabancılarla beraber, yan yana nasıl yaşayabilir?**
- 2. Günümüzde gençlerin arasında işsiz oranları sürekli artıyor. Üniversite mezunlarının çoğunluğu işsiz, ya en düşük maaşla ödeniyorlar, ya da yurtdışına göç etmek zorunda kalıyorlar. Gençlerin yaşam kalitesini nasıl artırabilir? Bu durum nasıl değişebilir?**

İKİNCİ BÖLÜM: OKUMA ANLAMA

35 puan

BİRİNCİ METİN

15 puan

Lütfen aşağıdaki metni okuyup ona göre alıştırmaları yapınız.

ARZUHALDEN DİLEKÇEYE

Eskiden, yetkili makamlara bir durumu, şikayeti ya da dileği belirtmek için yazılan yazılara arzuhal denirdi. Arzuhaller, belli kurallara göre yazılırdı; ilk bölümde arzuhalin verildiği makama ya da makama sahibinin rütbesine göre değişen unvanlar, kalıplaşmış saygı ve dua sözleri yazılırdı. Daha sonra resmi yazım kurallarına uygun bir anlatımla dilek belirtilirdi. Bütün bunları para karşılığında yapan kişiye arzuhalci denirdi.

Arzuhalcilik, okur-yazarların az olduğu geçmiş dönemlerde ancak resmi izinle yapılabilen bir meslekti. Arzuhalci olmak isteyen kişi, arzuhalci başına başvurur, resmi bir kurul önünde yapılan sınavda başarılı olursa kendisine "izin tezkeresi" verilirdi. Arzuhalcinin; namuslu olması, kanunları, yasaklanmış konuları iyi bilmesi, yazısının güzel olması gerekirdi. 19. yüzyıl sonlarında arzuhalciler İstanbul'da genel olarak Beyazıt'ta, Ayasofya Camisi çevresinde, Sultan Ahmet Meydanı'nda, Yeni Cami yakınlarında bulur, açık havada çalışırlardı. Arkalıksız hasır iskemlelerde oturan arzuhalcilerin önlerinde mürekkep, kamyş kalem gibi yazı araçlarının durduğu küçük bir masa, yanlarında da müşterilerin oturacağı birkaç iskemle bulunurdu.

Ülkemizde okur-yazar sayısının artması, eski sistemde dilekçe yazma yöntemlerinin kalkması ve Latin alfabesinin benimsenmesi üzerine arzuhalcilerin sayısı azaldı. Bugün adliye ve hükümet binalarının önünde küçük masalar üzerinde dilekçe yazan kişiler, bitmeye yüz tutan arzuhalcilik mesleğinin son çalışanlarıdır.

A. Lütfen doğru seçeneği işaretleyiniz.

5 puan

	Doğru	Yanlış
1.Arzuhalciler üniversitede okuyorlardı		
2.19. yüzyılda arzuhalciler İzmir'de çalışıyorlardı		
3.Arzuhalciler arzuhal yazmak için resmi izin istiyorlardı		
4.Günümüzde arzuhalçilerin sayısı azaldı		
5.Arzuhalciler büyük ofislerde çalışıyorlardı		

B. Yukarıdaki metin ile ilgili doğru seçeneği işaretleyiniz.

10 puan

1. Metnin ana konusu aşağıdaki seçeneklerden hangisidir?

- a. Geçmişlerde arzuhalcilerin önemi
- b. Arzuhalci ve dilekçe yanların arasında benzerlikler ve farklılıklar
- c. Arzunhalcilerin işi tanımlaması

2. Arzuhalciler

- a. Herkes olabilirdi
- b. Sınavı kazadıktan sonra izin tezkeresini alıyorlardı
- c. Devlette çalışanlarmış

3. Arzuhal

- a. Arzuhalcilerin resmi izin tezkeresidir
- b. Arzuhalcilerin geçtiği sınavdır
- c. Bir kuruma durumu şikayeti veya isteği belirtmek amacıyla yazılan bir yazıdır

4. Arzuhalcilerin sayısı azalmasının sebeplerinin biri

- a. Anayasanın değişikleri
- b. Eski sistemde dilekçe yazma yöntemlerinin katkıması
- c. Ankara'nın başkenti oluşu

5. Arzuhalciler nerede çalışıyorlardı

- a. Açık havada
- b. Kapalı mekanlarda
- c. Hükümet binalarının çevresinde

İKİNCİ METİN

20 puan

MİZAH HER KAPIYI AÇAR

A)Eski Yunanda güldürünün babası Aristofanes'tir. "Hayat tiyatro gibidir, en kötü insanlar en iyi yerde otururlar." sözünün sahibi Aristofanes'tir. Bizde ise Nasrettin Hoca ve Bektaşî fıkraları, Marco Paşa hikayeleri, Karagöz Hacivat anlatıları sadece güldürmekle kalmaz, en ciddi söylevlerin iletemeyeceği mesajları bir çırpıda iletir. Freud, "Yaptığımız espriler sayesinde son derece önemli mesajlar kabul görür, ciddi bir ifadeyle söylenen sözler kabul edilmez." der.

B)Mizah sadece hayatı neşelendirmekle kalmaz, öğrenmeyi de kolaylaştırır. Gerginlikleri yumuşatır, insanları yakınlaştırır, en ciddi ortamlara insani bir boyut katar. Mizah en ağır durumları hafiflettiği için ruhumuzu dengeye getirir.

C)Nasıl masallar ve öyküler bizi çocukluğumuzun saflığına geri döndürüyorsa mizah da bizim içimizdeki çocuğu ortaya çıkarıyor. Ağız dolusu kahkaha atan, kendinden geçen (egosundan kurtulan) insanlara bakın, onların içindeki çocuğun ortaya çıktığını görürsünüz. Güldürmek dünyanın en ciddi işlerinden biridir, keskin bir zekâ gerektirir. Mizah yeteneği olan esprili insanlar, toplumsal değişime öncülük yapabilecek insanlardır. Bir siyasetçinin yıllar boyunca anlatamayacağı bir fikri, iyi bir mizahçı saniyeler içinde anlatma gücüne sahiptir.

D)Nasıl ki güzellik karşı koyulamaz bir çekim yaratıyorsa mizah da en az güzellik kadar etki yapar. Sadece karşı cinslerin ilişkilerinde değil, bütün ilişkilerde mizahın her kapıyı açan bir işlevi vardır. Ne kadar ciddi ne kadar öfkeli olursanız olun, zekice yapılmış iyi bir esprinin içinizdeki güzel insanı ortaya çıkaran bir etki yapar. Egonuzun duvarları aniden yıkılır. Sizi güldüren kişi, ruhunuza ulaşır. Onunla bağ kurmaya hazır hale gelirsiniz. Hepimiz ergenlik yıllarımızdan başlayarak kendi kimliğimizi oluştururken adına ego dediğimiz kaleler inşa edip içine varlığımızı gizliyoruz. Aradan yıllar geçtikçe varlığımıza kendimiz bile ulaşamaz oluyoruz. Çoğumuz tatsız, tuzsuz insanlar haline dönüşüyoruz. Hayat mücadelesi bizi bizden uzaklaştırıyor.

E)Mizah, sivri dilli bile olsa kin ve düşmanlık duyguları yaratmaz.

F)Sadece filozoflar değil psikologlar, sosyologlar, pazarlamacılar, doktorlar, eğitim bilimciler için de mizah başlı başına bir araştırma konusu ve çalışma alanı. Her geçen gün mizah üzerinde yapılan çalışmalar, bilimsel kanıtlar çoğalıyor. Gülmenin insan bedenine ve ruhuna ne kadar iyi geldiği çok iyi biliniyor. (Ben bundan birkaç yıl önce mizahla ilgili onlarca kitap okudum. Mizahın -insanın bir ömür harcayacağı kadar- ucsuz bucaksız bir konu olduğunu anladım.)

A. Metnin karışık olarak verilen paragraflarını sıralayınız.

6 puan

1. Paragraf	
2. Paragraf	
3. Paragraf	
4. Paragraf	
5. Paragraf	
6. Paragraf	

B. Yukarıdaki metin ile ilgili doğru seçeneği işaretleyiniz.

8 puan

1. Yazara göre mizah

- a. Bütün ilişkilerinde her kapıyı açabilir
- b. İnsanların yaşamı etkilendirmez
- c. Egonuzun duvarlarını yekselir

2. Önemli mesajlar.....

- a. Siyasetçilerin tarafından ciddi bir ifadeyle söylenen sözlerdir
- b. Yaptığımız espriler sayesinde son derece kabul edilir
- c. Tiyatro oyunlarında, fıkralarda ve hikayetlerde yoktur

3. Mizah yapan kişiler

- a. Fikrileri insanlara anlatmaya zorluyorlar
- b. Toplumsal değişme öncülük yapabilecek insanlardır
- c. Hiç zeki değil

4. Metnin ana konusu aşağıdaki seçeneklerden hangisidir?

- Mizah kir ve dűřmanlık duyguları nasıl yaratar
- Tiyatro oyunlarında, fıkralarda ve hikayetlerde sadece güldürmek için nasıl kullanılır
- İnsanların yaşamında mizahın önemi

C. Aşağıdaki kelimelerle cümle yazınız

6 puan

- Duygu
- İlişki
- Güç

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: DİL KULLANILIMI

30 puan

A. Aşağıdaki boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

5 puan

YALANCI ÇOBAN

Vaktiyle bir köyün küçük bir çobanı varmış. Küçük oban koyunlarını bir dağın eteğine götürür orada otlatmış. Bir gün koyunlarını _____ (1) obanın canı sıkılmış. Ne yapsam da eğlemsem? diye düşünmüş. Aklına bir fikir gelmiş. Yerinden fırlamış köye doğru _____ (2) başlamış. Köye varınca: Yardım edin! İmdat! Kurtlar koyunlara saldırıyorlar diye bağırmış. Köylüler ellerine kazma ve küreklerle koşmuşlar. Etrafta kurtlar aramaya koyulmuşlar. Bir yandan da çobana soruyorlarmış:

– Hani nerede?

-Nerede kurtlar?

oban kahkahayla _____ (3) başladı.

– Çok sıkıldım. Bu olay biraz eğlenmek için uydurdum demiş.

Köylüler hem şaşırmış hem de öfkelenmişler. Söylenerek köye dönmüşler.

Birkaç gün sonra oban yine koşarak köye gelmiş. Köylülerden yine yardım istemiş. Köylüler bu kez hemen inanmışlar. oban:

– Gerçekten kurtlar geldi. İnanın diye bağırmış. Köylüler yine yardıma koşmuşlar. Meğer oban yine oyun yapıyormuş. Kurt falan yokmuş.

Ertesi gün çobanın sürüsüne gerçekten kurtlar saldırmış. Bunun üzerine küçük oban var gücüyle köye koşmuş. Olanları anlatıp yardım istemiş.

Fakat köylüler bu kez _____ (4) inanmamışlar. Çoban gözyaşı dökmüş. Yalvarmış. Yine de köylüler oralı olmamışlar. Çoban çok üzülmüş. Bir daha yalan _____ (5) karar vermiş. Herkesten özür dilemiş. O günden sonra dürüst ve güvenilir bir insan olmuş.

gülmeye otlatırken anlatıklarına söylememeye koşmaya

B. Uygun seçeneği işaretleyiniz.

10 puan

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir **belirtisiz nesne** vardır?

- a. Ali bana renkli bir elbise aldı
- b. Toplantıda arkadaşlarına olayları anlatmıştı
- c. Dün akşam en sevdiğim kitabı okudum

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisi **olumlu cümledir**?

- a. Bu mağazada her zaman kaliteli ayakkabılar satılmaz
- b. Okula yine ödevini yapmadan gitmişti
- c. Hava bugün çok sıcak değildi

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisi **biçimce olumlu olduğu halde anlamca olumsuzdur**?

- a. İlk defa ziyaret ettiğim halde, bu ülkeyi çok beğendim
- b. Ne dans ediyor ne şarkı söylüyor
- c. Çok çalıştığı halde sınavda iyi not alamadı

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisi **olumsuzdur**?

- a. Herkes onun güzelliğinden bahsediyordu
- b. Çocuklar tatlılardan çok hoşlanıyorlar
- c. Aradığınız kitabı bulamamıştım

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde **gizli özne** vardır?

- a. Anneannem pencereden sokaktan oynayan çocuklara bakıyordu
- b. İş bana verdikleri zamana kadar hiç kimseye söylemem
- c. Kardeşim bütün gece uyuyamadı

C. Anlamalı cümle kurmak için kelimeleri sıraya koyunuz.

10 puan

1. küçük-genelde-olurum-şeylerden-aslında-mutlu-ben-bile
2. arabaları-ve-alırsan-eğer-çok-ben-araba-bir-seviyorsan-çok-sen-olumsuz-lüks-düşünmem
3. seri-ilk-gerçekleştirilen-Anadolu'dur-üretimi-otomobili-Türkiye'nin
4. Fransız-fotoğrafı-1826-yılında-Joseph Niepce-ilk-fizikçi-çektir
5. önemli-insanoğlunun-icat-en-kuşkusuz-aletlerden-yirmici-biri-televizyondur-ettiği-yüzyılda

D. Aşağıdaki boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz

5 puan

KÜÇÜK PRENS

İşte böyle. Çevremde gerçek sohbetler yapabileceğim hiç kimse _____ (1) , tek başıma yaşadım. Ta ki altı yıl önce Sahara Çölü'nde uçağım kaza yapınca dek. Motorum arızalanmıştı. _____ (2) ne bir teknisyen, ne de bir yolcu olmadığı için, onu kendim tamir etmek zorundaydım. Bu işin güç olacağını biliyor, ama sonunda başaracağımı umuyordum. Bu bir ölüm kalım meselesiydi. Yanımda bana ancak bir hafta yetecek kadar su vardı.

Çöldeki ilk gecem kumların üzerinde _____ (3) geçti. Buraya en yakın yerleşim yeri 1600 kilometre uzaktaydı. Deniz kazası geçirerek okyanusun ortasında kalakalmış bir denizciyi düşünün. Benim durumum böyle bir denizciden çok daha vahimdi. Şimdi güneş _____ (4) cılız, tuhaf bir sesin beni uyandırmasına ne kadar şaşırdığımı tahmin edebilirsiniz. Bu ses:

“ Lütfen bana bir koyun resmi çizin” diyordu.

“Ne?”

“Bana bir koyun resmi çizin”

Yerimden sıçradım. Şimşek çarpmışa dönmüştüm. Gözlerimi ovuşturdum ve dikkatle etrafıma baktım. Ne gördüm dersiniz? Şaşılacak derecede küçük bir erkek çocuğu gözlerini dikmiş, ciddi ciddi bana bakıyordu. Gördüğünüz bu resmi sonradan yaptım. Onun _____ (5) en iyi resmiydi. Ama kesinlikle gerçeğinin yarısı kadar bile güzel olmadığını söylemeliyim.

çizebildiğim yanımda olmadan doğarken uyuyarak

Başarılar dileriz!